

Finansal Piyasalar Çözümlü Soru Bankası

SPK Lisanslama Sınavlarına Hazırlık

Doç.Dr.Rıdvan BAYIRLI

Kasım 2019

Finansal Piyasalar özümlü Soru Bankası

Copyright © Finansed®

Tüm hakları Finansed Yayınevi'ne aittir. Yayınevinin izni alınmadan kısmen veya tamamen çoğaltılması veya farklı biçimlere çevrilmesi yasaktır.

ISBN: 978-605-69711-5-0

BASKI:

Özdoğan Matbaa Yayın ve Hed. Eşya San. Tic.Ltd.Şti.

Matbaacılar Sitesi 1514. Sk. No: 29 İvedik OSB

ANKARA

Önsöz

Spk lisanslama sınavları 2002 yılı eylül ayından bu yana gerçekleştirilmektedir. 2002 Kasım ayından itibaren çeşitli kurumlarda eğitim vermiş olan Finansed eğitim kadrosu sadece SPK Lisanslama eğitimleri vermekte ve bu konuda uzmanlaşmıştır. Her dönem sınavlarda çıkan soru tipleri baz alınarak kendini güncelleyerek başarıyı en yükseğe çıkarmak temel amacımız olup, yıllardır yüksek başarı göstermenin gururunu yaşıyoruz. Finansed, sınava katılanların yayın ihtiyacına cevap vermek adına, her dönem güncellenerek oluşturulan ve Finansed eğitimlerinde kullanılan ders notlarını yayınlayıp, daha geniş kitlenin kullanımına sunma kararı vermiştir.

Kitabımızda soru gelen ve gelme ihtimali olan tüm konulara değinilmektedir. Konu anlatımı yanında çözümlü sorular, alıştırma soruları, çözümlü test soruları ve cevaplı test soruları yer almaktadır.

Yayınlarımız aynı zamanda hem örgün eğitimlerimizde, hem de dünyanın herhangi bir noktasından internete bağlı bir bilgisayar ile katılabildiğiniz online eğitimlerimizde de kullanılacaktır.

FACEBOOK sayfasında,

- Gayrimenkul değerlendirme için “**SPK Gayrimenkul Değerleme Uzmanlığı Hazırlık**” grubuna

<https://www.facebook.com/groups/gayrimenkuldegerleme/>

- Düzey 1 sınavları için “**SPK Düzey 1-2-3 Sınavlarına Hazırlık**” grubuna,

<https://www.facebook.com/groups/299160453531523/>

WEB sayfalarından üye olarak, sınava hazırlık ile ilgili paylaşımlarda bulunabilirsiniz.

Gruptaki sorularınıza hocalarımız zaman ayıracaklardır.

Yayınların kusursuz olması tek amacımız olup, her dönem güncelleme ile yeni baskılar yapılacaktır. Tüm kontrollere rağmen kitaplarda hata olabilmektedir. Kitaplardaki hatalar ve bunun yanında çeşitli öneri ve eleştirilere açık olduğumuzu belirtmek isteriz. Bize bilgi@finansed.com mail adresinden öneri ve eleştirilerinizi iletebilirsiniz.

Sınavlara hazırlanan tüm adaylara başarılar dileriz.

www.finansed.com

Kasım 2019

Ankara

İÇİNDEKİLER

1) FİNANSAL PİYASALAR ÇÖZÜMLÜ TEST 1 (Finansal Piyasalar, BİST Yönetmeliği)	1
FİNANSAL PİYASALAR ÇÖZÜMLÜ TEST 1 ÇÖZÜMLERİ.....	11
FİNANSAL PİYASALAR CEVAPLI TEST 1.....	19
2) FİNANSAL PİYASALAR ÇÖZÜMLÜ TEST 2 (BİST Pay Piyasası ve İşleyişi)	27
FİNANSAL PİYASALAR ÇÖZÜMLÜ TEST 2 ÇÖZÜMLERİ.....	39
FİNANSAL PİYASALAR CEVAPLI TEST 2.....	50
3) FİNANSAL PİYASALAR ÇÖZÜMLÜ TEST 3 (BİST Borçlanma Araçları Piyasası ve İşleyişi)	58
FİNANSAL PİYASALAR ÇÖZÜMLÜ TEST 3 ÇÖZÜMLERİ.....	68
FİNANSAL PİYASALAR CEVAPLI TEST 3.....	77
4) FİNANSAL PİYASALAR ÇÖZÜMLÜ TEST 4 (BİST Vadeli İşlem Piyasası, BİST Para Piyasası, BİST Swap Piyasası, Tezgahüstü Piyasalar)	83
FİNANSAL PİYASALAR ÇÖZÜMLÜ TEST 4 ÇÖZÜMLERİ.....	90
FİNANSAL PİYASALAR CEVAPLI TEST 4.....	96
5) FİNANSAL PİYASALAR ÇÖZÜMLÜ TEST 5 (TCMB Para Piyasaları)	99
FİNANSAL PİYASALAR ÇÖZÜMLÜ TEST 5 ÇÖZÜMLERİ.....	104
FİNANSAL PİYASALAR CEVAPLI TEST 5.....	109
6) FİNANSAL PİYASALAR ÇÖZÜMLÜ TEST 6 (Bankalararası Para Piyasaları, Takasbank Ödünç Pay Piyasası, Takasbank Para Piyasası, TEFAS)	112
FİNANSAL PİYASALAR ÇÖZÜMLÜ TEST 6 ÇÖZÜMLERİ.....	119
FİNANSAL PİYASALAR CEVAPLI TEST 6.....	125
CEVAPLI TESTLERİN CEVAPLARI	128

**FİNANSAL PİYASALAR
ÇÖZÜMLÜ TEST 1**

1) Piyasa kavramına ilişkin olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Piyasa, alıcı ile satıcıların karşılıklı iletişim içinde oldukları ve para-mal değişiminin gerçekleştiği yerdir.
- B) Piyasalar reel piyasalar ve finansal (mali) piyasalar olarak ikiye ayrılır.
- C) Faktör piyasaları, mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılan üretim faktörlerinin bulunduğu piyasalardır.
- D) Finansal piyasalar fon arz edenler ile fon talebinde bulunanların bulunduğu piyasalardır.
- E) Piyasaların fiziki mekanı olması ve organize olmaları zorunludur.

2) Aşağıdakilerden hangisi, finansal piyasaların unsurlarından bir tanesi değildir?

- A) Tasarruf sahipleri (fon arz edenler)
- B) Tüketiciler/Yatırımcılar (fon talep edenler)
- C) Yatırım ve finansman araçları
- D) Manipülatörler
- E) Hukuki ve idari düzen

3) Aşağıdaki sınıflandırmalardan hangisi, finansal piyasalara ilişkin temel bir sınıflandırma değildir?

- A) Organize piyasa-Tezgahüstü piyasa
- B) Para piyasası – Sermaye piyasası
- C) Hisse senedi piyasası-Tahvil piyasası
- D) Birincil piyasa – İkincil piyasa
- E) Spot piyasa – Vadeli piyasa

4) Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki organize piyasalardan bir tanesi değildir?

- A) T.C. Merkez Bankası Piyasaları
- B) Borsa İstanbul Piyasaları
- C) Bankalararası Tahvil Piyasası
- D) Takasbank Piyasaları
- E) Bankalararası TL Piyasası

5) Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki organize olmayan piyasalardan bir tanesi değildir?

- A) Bankalararası Tahvil Piyasası
- B) Bankalararası Döviz Piyasası
- C) Serbest Döviz Piyasası
- D) Serbest Altın Piyasası
- E) Borsa İstanbul Pay Piyasası

6) Aşağıdakilerden hangisi, para piyasasının özelliklerinden bir tanesi değildir?

- A) Para piyasalarında kısa vadeli fonlar işlem görür.
- B) Para piyasasından sağlanan fonlar kredi olarak işletmelerin dönen varlıklarının finansmanında kullanılır.
- C) Repo, ters-repo para piyasalarında işlem gören temel finansal araçtır.
- D) Paylar ve tahviller para piyasası aracıdır.
- E) Ticari bankalar, para piyasasında temel araçlardır.

8)

- I- Referans fiyat bilgisi sağlama
- II- Sermaye piyasası araçlarına likidite kazandırma
- III- Doğrudan şirketler kesimine fon aktarma

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri sermaye piyasaları bölümlerinden ikincil piyasanın fonksiyonlarındandır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I ve III
- D) Yalnız III
- E) I, II ve III

7) Aşağıdakilerden hangisi, sermaye piyasasının özelliklerinden bir tanesi değildir?

- A) Sermaye piyasalarında uzun vadeli fonlar işlem görür.
- B) Sermaye piyasasından sağlanan fonlar işletmelerin duran varlıklarının (yatırım) finansmanında kullanılır.
- C) Paylar ve tahviller sermaye piyasası aracıdır.
- D) Aracı kurumlar ve ticari bankalar, sermaye piyasasında temel araçlardır.
- E) Sermaye piyasalarında fon arz talebini belirleyen tek unsur faizdir.

9) Sermaye piyasalarında birincil ve ikincil piyasa ayrımına ilişkin olarak aşağıdaki-lerden hangisi yanlıştır?

- A) İkincil piyasalar sermaye piyasası araçlarına likidite sağlar ve birincil piyasaya talep oluştururlar.
- B) İkincil piyasalar daha önceden birincil piyasalarda yatırımcıya ihraç edilmiş sermaye piyasası araçlarının yatırımcılar arasında alınıp satıldığı piyasalardır.
- C) Birincil piyasalar menkul kıymetlerin ilk kez satışa sunulduğu piyasalardır.
- D) Birincil piyasada uzun vadeli fonların tasarruf sahiplerinden firmalara doğrudan aktarılması söz konusudur.
- E) İkincil piyasada el değiştiren menkul kıymetlerden sağlanan fonlarla bunları ihraç eden şirkete yeni fon girişi sağlanır.

10) Türkiye’de borsaların ve piyasa işleticilerinin kuruluşuna nasıl izin verilir?

- A) Sermaye Piyasası Kurulu’nun uygun görüşü üzerine Hazine ve Maliye Bakanı tarafından izin verilir.
- B) Sermaye Piyasası Kurulu’nun uygun görüşü üzerine Cumhurbaşkanı tarafından izin verilir.
- C) Hazine ve Maliye Bakanının uygun görüşü üzerine Cumhurbaşkanı tarafından izin verilir.
- D) Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurulu’nun uygun görüşü üzerine Cumhurbaşkanı tarafından izin verilir.
- E) TCMB Başkanının uygun görüşü üzerine Cumhurbaşkanı tarafından izin verilir.

11) 6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’na (Kanun) göre aşağıdakilerden hangisi borsalara ilişkin olarak yanlıştır?

- A) Borsalar anonim şirket şeklinde kurulur.
- B) Borsalarda sermaye piyasası araçları, kambiyo ve kıymetli madenler ile kıymetli taşlar serbest rekabet şartları altında kolay ve güvenli bir şekilde alınıp satılabilir.
- C) Borsalarda oluşan fiyatları tespit ve ilân etmek üzere kendisi veya piyasa işleticisi tarafından işletilir ve/veya yönetilir.
- D) Alım-satım emirlerini sonuçlandıracak şekilde bir araya getirme veya bu emirlerin bir araya gelmesini kolaylaştırma işi borsalarda değil Takasbankta gerçekleşir.
- E) Borsaların ve piyasa işleticilerinin kuruluşuna Kurulun uygun görüşü üzerine Cumhurbaşkanı tarafından izin verilir.

12) Aşağıdakilerden hangisi, Borsa İstanbul A.Ş.’nin ortağı değildir?

- A) Türkiye Varlık Fonu
- B) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası
- C) Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)
- D) Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB)
- E) Aracı kurumlar, bankalar, kıymetli maden ve döviz şirketleri ile diğer şirketler

13) Aşağıdakilerden hangisi borsanın faaliyetlerinden bir tanesi değildir?

- A) Kota alınma, kottan çıkarılma ile borsada işlem görme ve işlem görmenin durdurulması
- B) İhraç edilen sermaye piyasası araçlarını kurul kaydına almak
- C) Emirlerin iletilmesi ve eşleştirilmesi
- D) Gerçekleştirilen işlemlere ilişkin yükümlülüklerin zamanında yerine getirilmesi
- E) Borsada işlem yapma yetkisi verilmesi

14)

- I- Genel kurul
- II- Disiplin kurulu
- III- Yönetim kurulu

Yukarıdakilerden hangisi / hangileri borsaların organlarından?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I ve III
- D) Yalnız II
- E) I, II ve III

16) Aşağıdakilerden hangisi Borsa Genel Kurulu'nda karara bağlanması gereken işlerden bir tanesi değildir?

- A) Organların seçimi
- B) Finansal tablolar, yönetim kurulunun yıllık raporu
- C) Borsa genel müdürünün atanması
- D) Kârın kullanım şekli, dağıtılacak kâr ve kazanç payları oranlarının belirlenmesi
- E) Yönetim kurulu üyelerinin ibraları

17) Borsa yönetim kurulu kaç üyeden oluşur?

- A) 3
- B) 7
- C) 9
- D) 10
- E) 15

15) Borsaların olağan genel kurulu, her faaliyet dönemi sonundan itibaren kaç ay içinde toplanır?

- A) 3
- B) 4
- C) 5
- D) 6
- E) 7

18) Borsa yönetim kurulu üyelerinin görev süresi kaç yıldır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 5
- E) 6

19) Borsa genel müdürü nasıl seçilir ve atanır?

- A) Borsa genel kurulu seçer, borsa yönetim kurulu atar.
- B) Seçimini de atamasını da borsa genel kurulu yapar.
- C) Borsa yönetim kurulu, yönetim kurulu başkanın teklifi üzerine, ilgili mevzuatta belirtilen nitelik ve şartları taşıyan bir üyesini Genel Müdür olarak tayin eder.
- D) Borsa yönetim kurulu önerir, borsa genel kurulu atar.
- E) Cumhurbaşkanı seçer ve atar.

20) Aşağıdakilerden hangisi, Borsa Yönetim Kurulunun başlıca görev ve yetkilerinden bir tanesi değildir?

- A) Şirket tarafından hazırlanması gereken ve Şirketin yetkisinde bulunan yönetmelikleri karara bağlamak
- B) Şirkete ilişkin iç mevzuat niteliğindeki yönergeleri ve uygulama esaslarını yürürlüğe koymak
- C) Borsada işlem yapma yetkisi verilmesi ve buna ilişkin yetkilendirme başvurularını karara bağlamak ve gerektiğinde borsada işlem yapma yetkisinin geçici veya sürekli iptaline karar vermek
- D) Borsa kârının kullanım şekli, dağıtılacak kâr ve kazanç payları oranlarının belirlenmesi
- E) Sermaye piyasası araçlarının ve diğer ürünlerin borsa kotuna alınması veya borsada işlem görmesi ile ilgili başvuruları karara bağlamak

21) Aşağıdakilerden hangisi, Borsa yönetim kurulu tarafından Borsa bünyesinde yönetim kuruluna yardımcı olmak üzere kurulan komitelerden bir tanesi değildir?

- A) Denetim Komitesi
- B) Kurumsal Yönetim Komitesi
- C) Riskin Erken Saptanması Komitesi
- D) Kot Sürdürme Komitesi
- E) Uyuşmazlık Komitesi

22) Borsa'nın (şirketin) finansal tablolarının niteliği ve doğruluğu, muhasebe sisteminin uygulanması ve verimliliği, bağımsız dış denetim şirketinin atanması, şirketin bağımsız denetim sistemini, kontrol ve iç denetim mekanizmalarının işleyişini ve verimliliğini gözetmek konularında görev yapan yönetim kuruluna bağlı komite aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Denetim Komitesi
- B) Kurumsal Yönetim Komitesi
- C) Riskin Erken Saptanması Komitesi
- D) Disiplin Komitesi
- E) Uyuşmazlık Komitesi

23) Borsa İstanbul bünyesinde kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanıp uygulanmadığına ilişkin tespitlerde ve gerekli konularda yönetim kuruluna kurumsal yönetim uygulamalarını iyileştirici önerilerde bulunan "Kurumsal Yönetim Komitesi" kaç üyeden oluşur?

- A) 2 üye
- B) 3 üye
- C) 4 üye
- D) 5 üye
- E) 6 üye

25)

- I- Üyeliğe kabul
- II- İşlem yapma yetkisi verilmesi
- III- Teminat
- IV- Denetim
- V- Disiplin

TCMB, BİAŞ Yönetmeliğinin 6'ncı maddesi uyarınca Borsa düzenlemelerinde yer alan yukarıdakilerden hangisi/hangileri ile ilgili yükümlülöklere tabi değildir?

- A) I, II ve III
- B) II, III ve IV
- C) III, IV ve V
- D) I, II, III ve V
- E) I, II, III, IV ve V

24) Uyuşmazlığa konu ilk Borsa işleminin gerçekleştiği tarihten itibaren kaç yıl içinde yapılmazsa başvurular Borsa tarafından incelenmez?

- A) bir yıl
- B) iki yıl
- C) üç yıl
- D) beş yıl
- E) altı yıl

26) Aşağıdakilerden hangisi, Borsa Piyasa ve Pazarlarında İşlem Yapan/Yapabilen kuruluşlardan bir tanesi değildir?

- A) Aracı kurumlar
- B) Döviz büfeleri
- C) Ticari bankalar
- D) Yatırım ve kalkınma bankaları
- E) Katılım bankaları

27) Aşağıdakilerden hangisi, Borsa İstanbul A.Ş.'de işlem yapma yetkisi verilenlere ve/veya temsilcilerine verilecek disiplin cezalarından bir tanesi değildir?

- A) Uyarı
- B) Kınama
- C) Para cezası
- D) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin geçici olarak kaldırılması
- E) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin 6 aylığına iptal edilmesi

29) Borsa İstanbul'da ilgili üyenin kusurlu sayıldığıнын yazı ile bildirilmesi aşağıdaki disiplin cezalarından hangisidir?

- A) Uyarı
- B) Kınama
- C) Para cezası
- D) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin geçici olarak kaldırılması
- E) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin iptal edilmesi

28) Borsa İstanbul'da ilgiliye, daha dikkatli ve özenli hareket etmesi gerektiğinin yazı ile bildirilmesi aşağıdaki disiplin cezalarından hangisidir?

- A) Uyarı
- B) Kınama
- C) Para cezası
- D) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin geçici olarak kaldırılması
- E) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin iptal edilmesi

30) Borsa İstanbul'da üyelere verilecek para cezasının parasal aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 500 TL - 5.000 TL
- B) 5.000 TL - 50.000 TL
- C) 50.000 TL – 500.000 TL
- D) 1.000 TL – 10.000 TL
- E) 10.000 TL – 100.000 TL

31) Borsa İstanbul'da ilgili üyenin, Yönetim Kurulunca fiilin mahiyetine ve önemine göre belirlenecek, üç ayı aşmayan bir süre için doğrudan doğruya veya dolaylı olarak Borsaya ait bir veya birden fazla piyasada, pazarda, platformda ve sistemde işlem yapma yetkisinin ve/veya temsilciliğinin kaldırılması şeklindeki disiplin cezası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uyarı
- B) Kınama
- C) Para cezası
- D) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğinin geçici olarak kaldırılması
- E) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğinin iptal edilmesi

32) Borsa İstanbul'da ilgilinin Borsaya ait tüm piyasalarda, pazarlarda, platformlarda ve sistemlerde işlem yapma yetkilerinin ve/veya temsilciliğinin iptal edilmesi disiplin cezası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uyarı
- B) Kınama
- C) Para cezası
- D) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğinin geçici olarak kaldırılması
- E) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğinin iptal edilmesi

33) Borsa İstanbul'da ilgili üyenin Borsa düzenlemelerinin, Borsaca alınan kararların veya müşteri emirlerinin yerine getirilmesinde dikkat ve özen göstermemesi durumunda aşağıdaki disiplin cezalarından hangisi verilir?

- A) Uyarı
- B) Kınama
- C) Para cezası
- D) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğinin geçici olarak kaldırılması
- E) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğinin iptal edilmesi

34) Borsa İstanbul'da ilgilinin Borsa düzenlemelerinin, Borsaca alınan kararların veya müşteri emirlerinin yerine getirilmesinde kusurlu davranması durumunda aşağıdaki disiplin cezalarından hangisi gerekir?

- A) Uyarı
- B) Kınama
- C) Para cezası
- D) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğinin geçici olarak kaldırılması
- E) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğinin iptal edilmesi

35) Borsa İstanbul'da ilgilinin temsilcilerinin veya diğer personelinin suiistimallerine veya yolsuzluklarına, denetim eksikliği sonucu sebebiyet vermesi durumunda aşağıdaki disiplin cezalarından hangisi verilir?

- A) Uyarı
- B) Kınama
- C) Para cezası
- D) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin geçici olarak kaldırılması
- E) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin iptal edilmesi

37) Borsa İstanbul'da Borsayı veya Borsa personelini zor duruma düşürmek, kendi kusurunu örtmek veya menfaat sağlamak amacıyla Borsaya ait belgeleri ve kayıtları tahrif etmek veya yok etmek fiilini işleyen ilgiliye aşağıdaki disiplin cezalarından hangisinin verilmesi gerekir?

- A) Uyarı
- B) Kınama
- C) Para cezası
- D) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin geçici olarak kaldırılması
- E) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin iptal edilmesi

36) Borsa İstanbul'da temerrüde düşerek yükümlülüğün, Yönetim Kurulunca belirlenecek bir tutarın üzerinde olacak şekilde teminattan karşılanmasına aynı piyasada, pazarda, platformda veya sistemde bir yıl içinde iki defa sebebiyet veren üye ve ilgililere aşağıdaki disiplin cezalarından hangisinin verilmesi gerekir?

- A) Uyarı
- B) Kınama
- C) Para cezası
- D) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin geçici olarak kaldırılması
- E) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin iptal edilmesi

38) Borsa İstanbul'da "kınama" disiplin cezası verildikten sonra bir yıl içinde "kınama" cezası gerektiren yeni bir fiil işlenmesi hâlinde ilgiliye hangi disiplin cezası verilir?

- A) Uyarı
- B) Kınama
- C) Para cezası
- D) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin geçici olarak kaldırılması
- E) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin iptal edilmesi

39) Disiplin cezasını gerektiren fiilin Borsa tarafından öğrenildiği tarihten itibaren bir yıl ve her durumda bu fiilin gerçekleştirildiği tarihten itibaren kaç yıl geçtikten sonra disiplin soruşturmasına başlanamaz?

- A) 1 yıl
- B) 2 yıl
- C) 3 yıl
- D) 4 yıl
- E) 5 yıl

40) Aşağıdakilerden hangisi, Borsa İstanbul'da yer alan piyasalardan bir tanesi değildir?

- A) Pay Piyasası
- B) Borçlanma Araçları Piyasası
- C) Döviz Piyasası
- D) Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası
- E) Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası

FİNANSAL PİYASALAR ÇÖZÜMLÜ TEST 1 CEVAPLARI				
1- E	2- D	3- C	4- C	5- E
6- D	7- E	8- A	9- E	10- B
11- D	12- B	13- B	14- C	15- A
16- C	17- D	18- C	19- C	20- D
21- D	22- A	23- B	24- B	25- E
26- B	27- E	28- A	29- B	30- B
31- D	32- E	33- A	34- B	35- C
36- D	37- E	38- C	39- B	40- C

Çözüm 1: Piyasa, alıcı ile satıcıların başka bir ifade ile arz ve talebin bulunduğu, para-mal ya da mal-para değişiminin gerçekleştiği yerdir. Yatırımcıların fiziki olarak veya elektronik ortamda bir araya gelip belli kurallar çerçevesinde sermaye piyasası aracı alım satımı yaptıkları Borsalar piyasa kavramına en iyi örnektir.

Piyasalar reel (gerçek varlık) piyasalar ve finansal (mali) piyasalar olarak ikiye ayrılır. Reel piyasalar mal ve hizmet arz ve talebinin karşılaştığı piyasalardır. Finansal piyasalar ise fon fazlası olan bireylerin tasarruflarını fon eksikliği olan bireylerin kullanımına sundukları piyasalardır.

Piyasalar organize olmak zorunda değildir. Organize olmayan piyasalara tezgahüstü piyasalar denir.

Çözüm 2: Finansal piyasaların unsurları şunlardır:

- a) Tasarruf sahipleri (fon arz edenler),
- b) Tüketiciler/Yatırımcılar (fon talep edenler),
- c) Yatırım ve finansman araçları,
- d) Yardımcı kuruluşlar,
- e) Hukuki ve idari düzen

Çözüm 3: Finansal piyasaların temel sınıflandırmaları aşağıdaki gibidir:

- a) Organize piyasa-Tezgahüstü piyasa
- b) Para piyasası-Sermaye piyasası
- c) Birincil piyasa-İkincil piyasa
- d) Spot piyasa – Vadeli piyasa

Çözüm 4: Türkiye’deki organize finansal piyasalar şunlardır:

- a) T.C. Merkez Bankası Piyasaları (Açık Piyasa İşlemleri, Para Piyasası, Döviz Piyasası),
- b) Borsa İstanbul Piyasaları,
- c) Takasbank Piyasaları,
- d) Bankalararası TL Piyasası,
- e) Bankalararası Repo Piyasası.

Çözüm 5: Türkiye’deki organize olmayan piyasalar aşağıdaki gibidir:

- a) Bankalararası Tahvil Piyasası,
- b) Bankalararası Döviz Piyasası,
- c) Serbest Döviz Piyasası ve
- d) Serbest Altın Piyasası.

Çözüm 6: Para piyasalarının genel özellikleri aşağıdaki gibidir:

- a) Para piyasalarında kısa vadeli fonlar işlem görür.
- b) Para piyasasından sağlanan fonlar kredi olarak işletmelerin dönen varlıklarının finansmanında kullanılır.
- c) Mevduat, hazine bonosu, finansman bonosu, banka bonosu, repo, ters-repo para piyasalarında işlem gören finansal araçlardır.
- d) Ticari bankalar, para piyasasında işlem gören temel araçlardır.
- e) Faiz oranları para piyasasında para arz ve talebini etkileyen temel unsurdur.

Çözüm 7: Sermaye piyasalarının genel özellikleri aşağıdaki gibidir:

- a) Sermaye piyasalarında uzun vadeli fonlar işlem görür.
- b) Sermaye piyasasından sağlanan fonlar işletmelerin duran varlıklarının (yatırımların) finansmanında kullanılır.
- c) Paylar, tahviller, sertifikalar, varantlar vb. sermaye piyasalarında işlem gören finansal araçlardır.
- d) Aracı kurumlar ve ticari bankalar, sermaye piyasasında işlev gören temel araçlardır.
- e) Sermaye piyasalarında fonların arz ve talebini etkileyen çok sayıda faktörden sadece bir tanesi faizdir.

Çözüm 8: İkincil piyasada daha önce birincil piyasada halka arz edilmiş olan sermaye piyasası araçlarının sürekli alım satımı yapılarak bu araçlara likidite kazandırılır. Sürekli alım satım sırasında referans fiyat bilgileri (günlük açılış, kapanış, ortalama, en yüksek, en düşük vb) oluşur.

Ancak III'de verilen şirketler kesimine doğrudan fon aktarımı ilk defa halka arz sırasında birincil piyasada söz konusudur.

Çözüm 9: Sermaye piyasalarında birincil ve ikincil piyasa ayrımına ilişkin olarak aşağıdakiler söylenebilir:

- a) İkincil piyasalar sermaye piyasası araçlarına likidite sağlar ve birincil piyasaya talep oluştururlar.
- b) İkincil piyasalar daha önceden birincil piyasalarda yatırımcıya ihraç edilmiş sermaye piyasası araçlarının yatırımcılar arasında alınıp satıldığı piyasalardır. Bu şekilde sermaye piyasası araçlarının kolaylıkla el değiştirmesine ve likidite kazanmasına imkan sağlanmış olur.

c) Birincil piyasalar sermaye piyasası araçlarının ilk defa halka arz edildiği, satışa sunulduğu piyasalardır.

d) Birincil piyasada uzun vadeli fonların tasarruf sahiplerinden firmalara (borç ya da özkaynak olarak) doğrudan aktarılması söz konusudur.

İkincil piyasada el değiştiren menkul kıymetlerden sağlanan fonlarla bunları ihraç eden şirkete yeni fon girişi sağlanmaz.

Çözüm 10: Borsaların ve piyasa işleticilerinin kuruluşuna Sermaye Piyasası Kurulu'nun uygun görüşü üzerine Cumhurbaşkanı tarafından izin verilir. Bu kuruluşların faaliyete geçmesi Sermaye Piyasası Kurulu'nun iznine tabidir.

Çözüm 11: 6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na göre;

Borsa,

- a) anonim şirket şeklinde kurulan,
- b) sermaye piyasası araçları, kambiyo ve kıymetli madenler ile kıymetli taşların ve Kurulca uygun görülen diğer sözleşmelerin, belgelerin ve kıymetlerin serbest rekabet şartları altında kolay ve güvenli bir şekilde alınıp satılabilmesini sağlamak ve
- c) oluşan fiyatları tespit ve ilân etmek üzere kendisi veya piyasa işleticisi tarafından işletilen ve/veya yönetilen,
- d) alım-satım emirlerini sonuçlandıracak şekilde bir araya getiren veya bu emirlerin bir araya gelmesini kolaylaştıran,
- e) Kanuna uygun olarak yetkilendirilen ve
- f) düzenli faaliyet gösteren sistemleri ve pazar yerlerini ifade eder.

Borsaların ve piyasa işleticilerinin kuruluşuna Kurulun uygun görüşü üzerine **Cumhurbaşkanı** tarafından izin verilir. Bu kuruluşların faaliyete geçmesi Sermaye Piyasası Kurulu'nun iznine tabidir.

Çözüm 12: Borsa İstanbul A.Ş., paylarının bir kısmı Hazine'ye ait olan ve özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim şirket olarak yapılandırılmıştır.

Borsa İstanbul Anonim Şirketi, Sermaye Piyasası Kanunu'nun 138'inci maddesi çerçevesinde, Yasanın yürürlüğe girdiği 30 Aralık 2012 tarihinde kurulmuş ve ticaret siciline tescil edilmiş, esas sözleşmesinin 3 Nisan 2013 tarihinde tescil edilmesiyle faaliyetine başlamıştır.

Nominal Değeri	Pay Adedi	Ortak adı	%
341.126.604,41 ₺	34.112.660.441	Türkiye Varlık Fonu (%0,01', A Grubu, % 80,59'u B Grubu)	80,60
42.323.400,00 ₺	4.232.340.000	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) (B Grubu)	10,00
5.502.042,00 ₺	550.204.200	Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB) (C Grubu)	1,30
9.589.578,20 ₺	958.957.820	Borsa İstanbul A.Ş.* (C Grubu)	2,27
24.692.375,39 ₺	2.469.237.539	Diğer (Araç kurumlar, bankalar, kıymetli maden ve döviz şirketleri ile diğer şirketler) (C Grubu)	5,83
423.234.000,00 ₺	42.323.400.000	Toplam	100

Çözüm 13: Borsanın Faaliyetleri aşağıdaki gibidir: (SPKn Madde 67)

- a) Kota alınma, kottan çıkarılma ile borsada işlem görme ve işlem görenin durdurulması,
- b) Emirlerin iletilmesi ve eşleştirilmesi,
- c) Gerçekleştirilen işlemlere ilişkin yükümlülüklerin zamanında yerine getirilmesi,
- ç) Borsada işlem yapma yetkisi verilmesi,
- d) Disiplin düzenlemelerinin yürütülmesi,
- e) Borsa gelirleri ile bunların tahsili,
- f) Uyuşmazlıkların çözülmesi,
- g) Borsa, borsanın pay sahipleri ve/veya piyasa işleticisi arasındaki muhtemel çıkar çatışmalarının önüne geçilmesi,
- ğ) Borsaların işletim, denetim ve gözetim sistemleri,
- h) Piyasa oluşturma, işletme ve yönetilmesi konularına ilişkin faaliyetlerde bulunurlar.

Çözüm 14: Borsanın organları, Türk Ticaret Kanunu (TTK) hükümleri çerçevesinde «genel kurul» ve «yönetim kurulu» dur. Borsada disiplin kurulu diye bir kurul yoktur. Ancak yönetim kurulu tarafından oluşturulan ve disiplin işlerini sonuçlandırıp yönetim kuruluna sunan bu konuda yardımcı olan ayrı bir disiplin komitesi bulunmaktadır.

Çözüm 15: Borsaların olağan genel kurulu, her faaliyet dönemi sonundan itibaren **üç ay içinde** toplanır.

Çözüm 16: Genel kurulda organların seçimi, finansal tablolar, yönetim kurulunun yıllık raporu, kârın kullanım şekli, dağıtılacak kâr ve kazanç payları oranlarının belirlenmesi, yönetim kurulu üyelerinin ibraları, faaliyet dönemini ilgilendiren ve gerekli görülen diğer konular karara bağlanır.

“Borsa genel müdürünün atanması borsa yönetim kurulunun görev ve yetki alanıdır.”

Çözüm 17: Borsa yönetim kurulu, kurumsal yönetim ilkeleri gereği 4 (dört) üyesi bağımsız olmak üzere 10 üyeden oluşmakta olup, söz konusu üyelerin 2’si (iki) A Grubu, 3’ü (üç) C Grubu pay sahiplerinin gösterdiği adaylar arasından, diğer 5’i (beş) ise grup ayırımına bakılmaksızın pay sahiplerinin gösterdiği adaylar arasından genel kurul tarafından seçilir.

2 üye	A Grubu pay sahiplerinden
3 üye	C Grubu pay sahiplerinden
5 üye	grup ayırımına bakılmaksızın pay sahiplerinin gösterdiği adaylar arasından
10 üye	Toplam

Çözüm 18: Borsa yönetim kurulu üyelerinin görev süresi 3 yıldır.

Çözüm 19: Borsa yönetim kurulu, yönetim kurulu başkanın teklifi üzerine, ilgili mevzuatta belirtilen nitelik ve şartları taşıyan bir üyesini Genel Müdür olarak tayin eder. Genel Müdürün görev süresi, ilgili yönetim kurulu üyesinin görev süresi ile sınırlıdır.

Çözüm 20: Borsa yönetim kurulunun başlıca görev ve yetkileri aşağıdaki gibidir:

a) Şirket tarafından hazırlanması gereken ve Şirketin yetkisinde bulunan yönetmelikleri karara bağlamak,

b) Şirkete ilişkin iç mevzuat niteliğindeki yönergeleri ve uygulama esaslarını yürürlüğe koymak,

c) Borsada işlem yapma yetkisi verilmesi ve buna ilişkin yetkilendirme başvurularını karara bağlamak ve gerektiğinde borsada işlem yapma yetkisinin geçici veya sürekli iptaline karar vermek,

ç) Sermaye piyasası araçlarının ve diğer ürünlerin borsa kotuna alınması veya borsada işlem görmesi ile ilgili başvuruları karara bağlamak,

d) Sermaye piyasası araçlarının ve diğer ürünlerin işlem göreceği piyasalar, pazarlar, platformlar veya sistemler oluşturmak ve kurmak, bunları gerektiğinde kaldırmak ve bunlara ilişkin her türlü usul ve esasları düzenlemek,

e) Kendisine yardımcı olmak üzere kurulacak komitelere ve komisyonlara karar vermek, üyelerini seçmek, bunların seçilmelerine ve çalışmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek, faaliyetlerini devamlı olarak denetlemek,

f) Borsa işlemlerinde çıkabilecek uyuşmazlıkları inceleyerek sonuçlandırmak,

g) Borsada işlem yapmaya yetkili gerçek ya da tüzel kişilere veya bunların temsilcilerine gerektiğinde disiplin cezası vermek,

ğ) Kotta kalma veya borsada işlem görme konusunda belirlenen kurallara ve bu amaçla alınan tedbirlere uymayanlara gerekli yaptırımları uygulamak, gerektiğinde sermaye piyasası araçlarını ve ürünleri kottan çıkarmak veya borsada işlem görmelerine son vermek,

h) Borsa işlemlerine ilişkin gözetim sistemini kurmak,

i) Şirketin teşkilatı, birimleri, organizasyonu, yönetimi, yönetimin devri, görev tanımları, yetki ve sorumlulukları ile görevlilerin ve personelin çalışma usul ve esaslarını belirlemek,

ii) Şirketin personel kadrosuna, Genel Müdürün, komitelerin ve komisyonların üyelerinin ve çalışanların ücret, özlük ve mali haklarına, tazminat, ayni ve nakdi imkânlar, ikramiye ve her türlü sosyal hak ve yardımlarına ilişkin düzenlemeleri karara bağlamak,

iii) Şirket personelinin işe alınmaları, işten çıkarılmaları, nitelikleri, ilerleme ve yükselmeleri, performans ölçütleri, ödev, sorumluluk ve yükümlülükleri, uymaları gereken yasaklar ile disiplin konularını yönerge ile düzenleyerek yürürlüğe koymak,

iv) Şirketin bütçesini ve personel kadrosunu kesinleştirmek,

v) Şirketin gelir kalemlerinin miktar ve oranları ile bunların tahsil zaman ve şekillerini tespit etmek,

vi) Şirketin finansal tablolarını ve yıllık faaliyet raporunu görüşüp karara bağlamak ve kâr dağıtımına ilişkin önerisiyle birlikte genel kurula sunmak,

vii) Yetkisindeki satın alma, satma, yapım ve kiralama ile bunların finansmanı konularındaki önerileri görüşüp karara bağlamak,

viii) Yönetim Kurulu başkanının önerisi üzerine Genel Müdürü atamak, Genel Müdürün önerisi üzerine birinci derece imzaya yetkili genel müdür yardımcısı ve müdür ile bunların dengi personelinin atamasını yapmak,

ix) Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenen kurumsal yönetim ilkelerine uygun olmak şartıyla sulh, ibra, ferağ, tahkim, bağış ve yardım da dahil olmak üzere Şirketin üçüncü kişilerle olan alacakları, hakları ve borçları hakkında her türlü işleme karar vermek,

x) Şirketin karşı karşıya bulunduğu risklerin yönetimine ilişkin strateji ve politikalara karar vermek, risklerin etkin bir şekilde yönetilmesi için gerekli önlemleri almak,

xi) Yabancı borsalar veya kuruluşlarla işbirliği anlaşmaları yapmak,

xii) Personelin temsil ve imza yetki sınırlarını belirlemek,

xiii) Şubeler, bürolar ve temsilciliklerin açılması, nakli, birleştirilmesi ve kapatılması hakkında karar vermek ve bunların yetkilerini ve çalışma usul ve esaslarını tespit etmek,

xiv) Şirketin çalışmaları hakkında Genel Müdürden bilgi istemek, çalışma sonuçlarını değerlendirmek ve özel denetim yapılmasını istemek.

xv) Kendi çalışma kural ve yöntemlerini saptamak,

xvi) Mevzuatla verilen sair görevleri yerine getirmek.

Çözüm 21: Borsa yönetim kurulu tarafından Borsa bünyesinde yönetim kuruluna yardımcı olmak üzere aşağıdaki komiteler kurulmuştur:

1) Denetim Komitesi,

2) Kurumsal Yönetim Komitesi,

3) Riskin Erken Saptanması Komitesi,

4) Uyuşmazlık Komitesi,

5) Disiplin Komitesi.

Kot sürdürme komitesi adı altında bir komite bulunmamaktadır.

Çözüm 22: (Borsa) Denetim Komitesi, şirketin finansal tablolarının niteliği ve doğruluğu, muhasebe sisteminin uygulanması ve verimliliği, bağımsız dış denetim şirketinin atanması, şirketin bağımsız denetim sistemini, kontrol ve iç denetim mekanizmalarının işleyişini ve verimliliğini gözetmek konularında görev yapar.

Çözüm 23: Kurumsal Yönetim Komitesi

Borsa İstanbul bünyesinde kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanıp uygulanmadığına ilişkin tespitlerde ve gerekli konularda yönetim kuruluna kurumsal yönetim uygulamalarını iyileştirici önerilerde bulunur. Kurumsal Yönetim Komitesi, 3 (üç) üyeden müteşekkil olup üyelerinin tamamı Yönetim Kurulu üyesidir.

Çözüm 24: Uyuşmazlığa konu ilk Borsa işleminin gerçekleştiği tarihten itibaren iki yıl içinde yapılmayan başvurular Borsa tarafından incelenmez.

Çözüm 25: TCMB, BİAŞ Yönetmeliğinin 6 ncı maddesi uyarınca Borsanın piyasalarında, pazarlarında, platformlarında ve sistemlerinde işlem yapmaya yetkili olup Borsa düzenlemelerinde yer alan; üyeliğe kabul, işlem yapma yetkisi verilmesi, teminat, denetim ve disiplin ile ilgili yükümlülüklerle tabi değildir. Aynı hüküm gereğince TCMB, aidatlardan, emirlerden ve işlemlerden alınan ücret ve borsa payı, kota Alma ve kotta kalma ücretleri ile sair ücretlerden muaftır.

Çözüm 26: Borsa Piyasa ve Pazarlarında işlem yapan/yapabilen kuruluşlar şunlardır:

- a) Aracı kurumlar,
- b) Ticari bankalar,
- c) Yatırım ve kalkınma bankaları,
- d) Katılım bankaları.

Çözüm 27: BİST'te işlem yapma yetkisi verilenlere ve/veya temsilcilerine verilecek disiplin cezaları şunlardır:

- a) Uyarı,
- b) Kınama,
- c) Para cezası,
- d) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğinin geçici olarak kaldırılması,
- e) İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğinin iptal edilmesi.

Çözüm 28: Uyarı: İlgiliye, daha dikkatli ve özenli hareket etmesi gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

Çözüm 29: Kınama: İlgilinin kusurlu sayıldığı yazı ile bildirilmesidir.

Çözüm 30: Para cezası: İlgiliye 5.000 TL'den 50.000 TL'ye kadar para cezası verilmesidir.

Çözüm 31: İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin geçici olarak kaldırılması: İlgilinin, Yönetim Kurulunca fiilin mahiyetine ve önemine göre belirlenecek, üç ayı aşmayan bir süre için doğrudan doğruya veya dolaylı olarak Borsaya ait bir veya birden fazla piyasada, pazarda, platformda ve sistemde işlem yapma yetkisinin ve/veya temsilciliğinin kaldırılmasıdır.

Çözüm 32: İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin iptal edilmesi: İlgilinin Borsaya ait tüm piyasalarda, pazarlarda, platformlarda ve sistemlerde işlem yapma yetkilerinin ve/veya temsilciliğinin iptal edilmesidir.

Çözüm 33: Uyarı, cezası gerektiren fiiller şunlardır:

- 1) Borsa düzenlemelerinin, Borsaca alınan kararların veya müşteri emirlerinin yerine getirilmesinde dikkat ve özen göstermemek.
- 2) Borsa dâhilinde genel ahlak, terbiye ve nezaket kurallarına aykırı davranmak.
- 3) Borsanın veya Borsada görev yapanların çalışma düzenini ve disiplinini bozucu şekilde davranmak.

Çözüm 34: Aşağıdaki fiillerin varlığı halinde Borsa İstanbul'da ilgiliye "Kınama" cezası verilir:

- 1) Borsa düzenlemelerinin, Borsaca alınan kararların veya müşteri emirlerinin yerine getirilmesinde kusurlu davranmak,
- 2) Borsanın veya Borsa personelinin imajını ve itibarını zedeleyici mahiyette asılsız beyanda veya yayında bulunmak.

Çözüm 35: "Para cezası" gerektiren fiiller şunlardır:

- 1) Temsilcilerinin veya diğer personelinin suiistimallerine veya yolsuzluklarına, denetim eksikliği sonucu sebebiyet vermek,
- 2) Yöneticilerinin ve çalışanlarının piyasa bozucu eylemlerle ilgili olarak Kanun'da ve Kurulca yapılan düzenlemelerde belirtilen fiilleri işlemelerini önleyici tedbirleri almamak,
- 3) Borsa düzenlemelerinin, Borsaca alınan kararların veya müşteri emirlerinin yerine getirilmemesinde kasıtlı davranmak,
- 4) Borsa dâhilinde kişilere sövmek, hakaret etmek veya tehditte bulunmak,
- 5) Borsa veya Borsa personeli tarafından istenecek bilgileri, belgeleri ve elektronik ortamda tutulanlar dâhil kayıtları zamanında veya istenen şekliyle vermemek,
- 6) Borsaya sarhoş veya uyuşturucu madde etkisinde gelmek, Borsada alkollü içki içmek veya uyuşturucu madde kullanmak.

Çözüm 36: Borsa İstanbul'da İşlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin geçici olarak kaldırılması cezası gerektiren fiiller şunlardır:

- 1) Müşteriler tarafından Borsada gerçekleştirilmek üzere verilen ve işlem yapma yetkisi verilenler tarafından kabul edilen emirler, süreklilik arz edecek şekilde aykırı davranmak,
- 2) Borsa dâhilinde kişilere veya malvarlıklarına fiili saldırıda bulunmak,
- 3) Borsa personeline görevleri esnasında veya görevleri nedeniyle sövmek, hakaret etmek veya tehditte bulunmak.
- 4) Borsanın malına kasıtlı olarak zarar vermek,
- 5) Temerrüde düşerek yükümlülüğün, Yönetim Kurulunca belirlenecek bir tutarın üzerinde olacak şekilde teminattan karşılanmasına aynı piyasada, pazarda,

platformda veya sistemde bir yıl içinde iki defa sebebiyet vermek,

6) Borsa veya Borsa personeli tarafından istenecek bilgileri, belgeleri ve elektronik ortamda tutulanlar dâhil kayıtları vermemek ya da bunları kasıtlı olarak eksik, yanlış veya yanıltıcı mahiyette vermek, incelemelere veya denetimlere müsaade etmemek ya da gerekli yardımı ve kolaylığı göstermemek,

7) Borsada; Kanun'un 106'ncı ve 107'nci maddelerinde tanımlanan suçlara yönelik fiiller ile piyasa bozucu eylemlerle ilgili olarak Kanun'da ve Kurulca yapılan düzenlemelerde belirtilen fiillere uyan nitelikte alım veya satım yapmak, emir vermek, emir iptal etmek, emir değiştirmek veya hesap hareketleri gerçekleştirmek ya da müşterilerinin bu fiilleri işlemesine bilerek kolaylık göstermek, imkan vermek ve/veya yardımcı olmak.

Çözüm 37: Borsa İstanbul'da işlem yapma yetkisinin veya temsilciliğin iptal edilmesi cezası gerektiren fiiller şunlardır:

1) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, bilişim sistemini engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme, banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı veya haksız mal edinme suçlarından mahkûm olmak,

2) Borsayı veya Borsa personeli zor duruma düşürmek, kendi kusurunu örtmek veya menfaat sağlamak amacıyla Borsaya ait belgeleri ve kayıtları tahrif etmek veya yok etmek.

Çözüm 38: Disiplin cezalarının kararlaştırılmasından itibaren bir yıl içinde aynı cezayı gerektiren yeni bir fiil işlenmesi hâlinde ilgiliye bir derece ağır ceza verilir. Soruda "kınama" cezasını gerektiren bir fiil bir yıl içinde yeniden işlendiğinde kınama değil bir üst ceza olan "para cezası" verilecektir.

Çözüm 39: Soruşturmada ve disiplin cezasında zamanaşımı (Madde 55)

1) Disiplin cezasını gerektiren fiilin Borsa tarafından öğrenildiği tarihten itibaren bir yıl ve her durumda bu fiilin gerçekleştirildiği tarihten itibaren iki yıl geçtikten sonra disiplin soruşturmasına başlanamaz.

2) Her hâlükârda disiplin cezasını gerektiren fiilin gerçekleştiği tarihten itibaren üç yıl geçtikten sonra disiplin cezası verilemez.

3) Yönetim Kurulu karar tarihinden itibaren üç yıl içerisinde uygulanamayan ceza düşer.

4) Disiplin cezasını gerektiren fiil aynı zamanda bir suç teşkil ediyor ve bu suç için kanunlarda daha uzun bir dava zamanaşımı süresi öngörülüyor ise bu maddenin birinci ve ikinci fıkrasındaki süreler yerine kanuni zamanaşımı süresi uygulanır.

Çözüm 40: Borsa İstanbul'da yer alan piyasalar aşağıdaki gibidir:

- a) Pay Piyasası,
- b) Borçlanma Araçları Piyasası,
- c) Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası,
- d) Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası.